

Ertire ynanmak

Category: Edebi makalalar,Kitapcy
написано kitapcy | 24 январа, 2025
Ertire ynanmak YARINA İNANMAK

Sevgi, inanış, güven, acıma, saygı gibi varlığımızı ilgilendiren türlü insanlık duygularının bozulmadığı her devirde ve her yerde sanat ve edebiyat ciddiye alınmış, değer taşımıştır. Ciddiye alınmayan gerçek sanat hiçbir yerde gösterilemez. İkinci savaş sonrası kuşaklarına giren yazarların çoğu, ciddilikten yoksundur. Ünü ucuza mal etmek yüzünden çocuk denecek yaşta olanların bile ağıza alınmaz deyimlerle yüz kızartacak sözde şiirler düzmeye, iri iri laflar ederek eleştirmeler yazmaya kalkıştıklarını görmedik mi? Bıyıkları yeni terlemiş bir delikanlının “dünya sanatında” diyerek eleştirmesine başladığını okuyunca dünyanın avuca sığacak kadar küçüldüğünü görerek içim burkulmuştu.

Bizim bildiğimiz medeniyetler sanatı ve edebiyatıyla ölçülür. Eski Yunan medeniyetinden sanatını ve edebiyatını kaldırırsanız, geriye ne kalır? Yirminci yüzyıl Türk medeniyeti, her halde yukarıdaki anlatmaya çalıştığım bu çeşit eserlerle kurulmayacak. Şairlerimizin, eleştirmecilerimizin, bir kelime ile bütün yazarlarımızın çoğunlukça öteden beri takip ettikleri Fransız edebiyatı Dadaisme (Dadaizm)’den ve bir sürü “isme(izm)” ile biten türedilerinden mi ibarettir? Bunlardan kaçının adı hatıralarda kalmıştır? Ne şiirin, ne sanatın yenisi eskisi olur. Sadece sanat vardır. Hangi şiir Baudelaire’inkilerden daha şiirdir? Yeni kelimesini ağızlarından düşürmeyenler ya tükenmiş olanlar, ya da kendilerinde yaratma gücü bulunmayanlardır. Yenilik diye ortalığı bulandırmakla gerçek bir şey kazanılmaz. Bulanık suda balık avlandığı sanatta görülmemiştir. Gelecek günlere, yarına inanmayan toplumların yaşamayacakları gibi yarını, yani sürekliliği düşünerek yazmayanların, yazdıklarının yarın açısından sorumluluğunu taşımayanların yaşayamadıklarını tarih ve edebiyat tarihleri gösteriyor. Ama ne tarihin, ne de

edebiyat tarihinin okunduğu var. Ölü doğmuş, iddialı sanat ve edebiyat eserlerinin tarihi yazılsa ciltler yetmeyecek.

Ben, sanatı ve edebiyatı insan varlığının en kutsal yaratışlarından biri sayarım. Gerçek sanat eserlerinin de, yarına geçecek değerde olduğuna inanan sanatçıların ellerinden çıkmış olanlar arasında bulunacağına inanıyorum. Zaten bana bu satırları yazdıran da bu inanış oldu. Tabii yarını, geleceğı masal sayanlar, günü gününe yaşamakla yetinenler, diledikleri gibi düşünüp yazarlar. Bu, onların bileceğı iştir.

Suut KEMAL YETKİN. Edebi makalalar